

Klimaforskning må ikke blive politisk

Vi må håbe, at en eventuel klimaaf tale bygger på videnskabens, og ikke mediernes, version af klimatruslen.

AF HANS VON STORCH OG AKSEL WALLØE HANSEN

At lave videnskab, dvs. at skabe ny viden, er en social aktivitet.

Og som alle andre sociale aktiviteter kan det gøres på en bæredygtig måde. Bæredygtig betyder her, at indsatsen ikke i sig selv avler usikkerhed eller modstand, som på længere sigt vil gøre det umuligt at fortsætte.

Et eksempel: at studere kinesisk sprog udføres sandsynligvis på en bæredygtig måde. Den nuværende forskning har effekt på fremtidens forskning på en berigende måde, ikke på en begrænsende måde. Den nuværende videnskab vil således ikke hæmme troværdigheden af forskningen i fremtiden.

Som et eksempel på det modsatte kan man tage forskningen i 'skovdød' i Tyskland. Forskningen i skader på skovene var i 1980'erne stærkt politiseret og blev brugt som støtte for den 'gode' måde at beskytte naturen på.

Dermed var resultaterne allerede fra starten styret i en fastlåst retning, og man endte kort fortalt med at oversælge sagen med for megen dramatik i løbet af 1990'erne. Konsekvensen er, at det i dag er blevet svært at 'sælge' nyheder om skovskader i Tyskland. Forskernes omdømme har simpelt hen lidt skade. Der er ingen, der tror på dem mere.

Klimaforskningen overdramatiseres

Men hvad så med klimaforskningen, som i disse år er i fokus verden over? Her er det vores opfattelse, at den ofte bedrives på en bæredygtig måde, men ikke altid. Visse institutioner og visse meget synlige forskere er kendt for at forsimple og overdramatisere sagen.

Et eksempel er påstanden om, at 'kulfyrede kraftværker er rene dødsfabrikker'. Den slags dramatisk fremførte dagsordener har udelukkende til formål at skabe action. Og videnskaben bliver derved underordnet en forudbestemt politisk dagsorden.

At udnytte de kortsigtede fordele af sådanne forudbestemte politiske dagsordener vil ikke i det lange løb være frugtbar, især ikke i klimaforskningen, hvor det lange tidsperspektiv jo netop er vigtigt.

At relatere den tropiske orkan Katrina til klimaforandringer kan måske nok give store overskrifter. På samme måde vil fremstillingen af global opvarmning som et jævnt fremadskridende fænomen nok gøre begrebet 'Global opvarmning' mere forståeligt.

Men der betales en pris senere. Der kom nemlig ikke tilsvarende katastrofer som Katrina efter 2005 – og temperaturstigningen har faktisk været stagnerende i de senere år.

Den kortsigtede gevinst har også den pris, at offentligheden senere vil føle sig manipuleret og ikke ordentligt informeret af de videnskabelige institutioner.

Heraf følger to effekter: For det første vil offentligheden ikke mere tro på 'fortællingen' eller måske endda opfatte det hele som underholdning. For det andet vil folk generelt blive skeptiske, hvilket er det modsatte af det oprindelige formål med fortællingen.

Forskere må ikke være politiske

Hvis vi vil bevare videnskabens rolle som en brugbar social service og ressource for samfundet, skal vi altså alle – som forskere – føle en forpligtelse til at agere bæredygtigt og ikke trække forskningen ned til at være et instrument for et politisk defineret mål, hvor 'godt' dette end opfattes. Dette kræver:

• **Anerkendelse af**, at videnskabelig indsigt er usikker, og at den ofte efterfølgende skal justeres.

• **Forståelse for**, at den offentlige debat om klimaforandringerne drives af to forskellige opfattelser: en videnskabelig konstruktion og en mediekonstruktion.

Ifølge den videnskabelige konstruktion er mennesket i gang med at ændre det globale klima. Temperaturen og havniveauet stiger; nedbørsmængderne ændres. Og den drivende kraft er først og fremmest udslippene af drivhusgasser.

Også ifølge mediekonstruktionen ændrer klimaet sig på grund af menneskelige aktiviteter. Men der bydes her på andre typer af forandringer, beskrevet med mere dramatiske ord. Og årsagen er altid 'menneskelig grådighed og dumhed'.

•**En accept af**, at entydige politiske konklusioner om de nødvendige og meningsfulde indgreb ikke kan drages direkte fra vores forståelse af klimaforandringernes dynamik.

•**En accept af**, at et præcist sprogbrug er nødvendigt, og at videnskabelig terminologi ofte er i konflikt med daglig tale.

Et vigtigt eksempel er brugen af begrebet 'forudsigelse'. Inden for klimaforskningen har vi ikke endnu forudsigelser som sådan. Man opererer med 'scenarier' eller 'projektioner', som er beskrivelser af en serie af mulige fremtidige situationer.

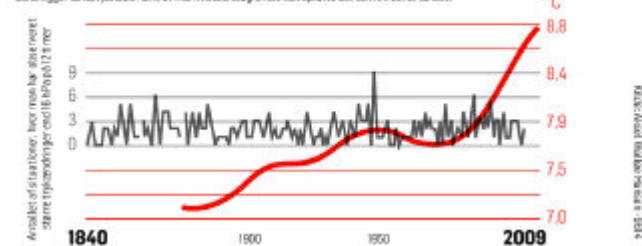
•**En forklaring af**, at realiteterne er komplekse. Simplifikationer fører ofte til vildledende konklusioner. Et eksempel er, at opvarmningen af atmosfæren skal føre til intensivning af mellembreddegradernes lavtrykssystemer på grund af øget vanddampsindhold. Hvis det var rigtigt, ville sommerstorme være kraftigere end vinterstorme. Men det er jo som bekendt ikke tilfældet.

Og vi kan heller ikke identificere en øgning af styrken af vore hjemlige storme, selv om temperaturen er steget i Danmark siden 1873, som det fremgår af figuren.

Ingen sammenhæng mellem antallet af storme og temperaturstigning

— Stormhyppighed i Lund* — Gennemsnitstemperatur i Danmark

*Lund ligger så tæt på Danmark, at man meteorologisk set kan opfatte det som en del af landet.

Dette bidrag til debatten skal vise nødvendigheden af at drive klimaforskning på en bæredygtig måde. Det kræver, at man undgår, at forskningen udvikler sig til et hjælpemiddel for særlige politiske mål. Forskning antager ideelt set, at man skaffer sig viden på en nøgtern måde, og at den udforsker alle muligheder og de nødvendige forudsætninger for politiske og samfundsmæssige beslutninger.

Ressource: <http://politiken.dk/debat/analyse/article862944.ece>

Offentliggjort: Dec 18, 2009 7:48 AM

© POLITIKEN.dk